

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
temporära undantag från 2 § 2 mom. lagen om arbetsavtal**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås en temporär lag, på grundval av vilken man vid anställning av långtidsarbetslösa kunde ingå arbetsavtal för viss tid trots att de förutsättningar som i lagen om arbetsavtal uppställs för arbetsavtal för viss tid saknas.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst och gälla till utgången av 1996.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Antalet långtidsarbetslösa som varit arbetslösa över ett år var vid utgången av april 1994, enligt arbetsministeriets arbetsförmedlingsstatistik 128 000, vilket är 26 % av alla arbetslösa. I slutet av detta år hotar antalet långtidsarbetslösa att stiga till 200 000, varför långtidsarbetslösheten håller på att bli ett ännu centralare samhällsproblem än hittills. En utdragen arbetslöshet försvårar märkbart möjligheterna till en placering på den öppna arbetsmarknaden. En person som länge varit arbetslös, kan genom tidsbestämda arbetsförhållanden upprätthålla sin yrkesskicklighet och arbetsmotivation samt sina kvalifikationer för arbetsmarknaden. Möjligheten att på ett flexibla sätt än hittills ingå arbetsavtal för viss tid sporrar även företagen att öka antalet arbetsplatser.

Enligt 2 § 1 mom. lagen om arbetsavtal (320/70) kan ett arbetsavtal ingås för viss tid eller att gälla tills vidare. Avtalet skall anses som ingånget för viss tid även då överenskommelse träffats om ett visst arbete eller då tiden för arbetsförhållandets bestånd annars framgår av avtalets syfte.

Enligt 2 mom. i samma paragraf kan ett arbetsavtal ingås för viss tid, om arbetets art,

vikariat, praktik eller annan därmed jämställbar omständighet förutsätter avtal för viss tid eller om arbetsgivaren har annan av företagets verksamhet eller det arbete som skall utföras motiverad anledning att ingå avtal för viss tid. I stadgandet har minimtiden för det tidsbestämda arbetsavtalets bestånd inte begränsats.

Syftet med regeringens proposition är att öka möjligheterna att sysselsätta långtidsarbetslösa genom att stifta en särskild lag, med stöd av vilken man för deras vidkommande kunde avvika från de förutsättningar i 2 § 2 mom. som gäller ingående av arbetsavtal för viss tid. Arbetsavtal kunde således ingås för viss tid, dock minst sex månader, även i sådana fall där man för närvarande endast kan ingå arbetsavtal som gäller tills vidare.

Oberoende av den föreslagna lagen 2 § 2 mom. fortfarande skall det gällande stadgandet i gälla också långtidsarbetslösa så, till vida att man med dem även kan ingå sådana arbetsavtal för viss tid som är kortare än sex månader, om villkoren i 2 § 2 mom. uppfylls.

Enligt 1 § 2 mom. i den föreslagna lagen avses med långtidsarbetslös en person som utan avbrott varit arbetslös minst ett år när arbetsförhållandet för viss tid inleds.

Enligt 2 § i den föreslagna lagen kan arbets-

avtal, utan hinder av 2 § 2 mom. lagen om arbetsavtal, ingås för viss tid med en långtidsarbetslös, förutsatt att arbetsavtalet för viss tid ingås för minst sex månader.

Enligt andra meningen i 2 § 2 mom. lagen om arbetsavtal anses avtalet vara ett arbetsavtal som gäller tills vidare om arbetsavtal för viss tid ingåtts i andra än i momentet beskrivna fall, som tillåter arbetsavtal för viss tid, eller om sådana arbetsavtal utan giltigt skäl ingåtts upprepade gånger i följd. Då det i lagförslaget avsedda arbetsavtalet för viss tid enligt förslaget endast kan ingås med en arbetssökande som varit oavbrutet arbetslös minst ett år, har slopandet av begränsningen av de kedjeavtal som avses i 2 § 2 mom. inte någon betydelse för långtidsarbetslösa.

Enligt den föreslagna 2 § kan i den föreslagna lagen avsett arbetsavtal för viss tid inte ingås för en kortare tid än minst sex månader. En sex månaders anställning gör det möjligt att på nytt få den dagpenning avvägd enligt förtjänsten som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (602/84), om kravet på minst 18 arbetstimmar per vecka uppfylls. Om arbetssökanden får arbetslöshetsdagpenning avvägd enligt förtjänsten, består förmånerna oförändrade även om ett deltidsarbete tas emot, eftersom dagpenningen utbetalas jämkad. Det är inte möjligt att vägra ta emot ett deltidsarbete utan att förmånerna går förlorade. Om arbetsavtal för viss tid ingås för över sex månader, fastställs utkomstskyddet enligt förtjänstnivån i det nya arbetsförhållandet.

Upphörandet av de i lagförslaget avsedda

arbetsavtalen för viss tid skall fortfarande bestämmas enligt lagen om arbetsavtal.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Det är svårt att uppskatta propositionens ekonomiska verkningar. Om propositionens mål nås och arbetsplatser oftare än hittills öppnar sig för långtidsarbetslösa, är propositionens verkningar betydande. Särskilt på företagarkåll har man framlagt kalkyler enligt vilka en utvidgning av stadgandet om ingående av arbetsavtal för viss tid skulle skapa ett stort antal nya arbetsplatser.

3. Beredningen av ärendet

Propositionen har beretts i samråd med de centrala arbetsmarknadsorganisationerna.

4. Ikraftträdande

Enligt 3 § i förslaget skall lagen vara temporär så, att den gäller till utgången av 1996. Ett arbetsavtal för viss tid som ingåtts enligt lagen skall enligt förslaget dock gälla även efter att lagen upphört att vara i kraft, till utgången av den överenskomna tiden. Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

L a g
om temporära undantag från 2 § 2 mom. lagen om arbetsavtal

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas när ett i 2 § lagen om arbetsavtal (320/70) avsett arbetsavtal för viss tid ingås med en långtidsarbetslös.

Med långtidsarbetslös avses i denna lag en person som utan avbrott har varit arbetslös minst ett år.

2 §

*Ingående av arbetsavtal för viss tid med
en långtidsarbetslös*

Utan hinder av 2 § 2 mom. lagen om

arbetsavtal kan ett arbetsavtal för viss tid ingås med en långtidsarbetslös, förutsatt att arbetsavtalet för viss tid ingås för minst sex månader.

3 §

Ikraftträdande och giltighetstid

Denna lag träder i kraft den 199 och gäller till den 31 december 1996.

Ett arbetsavtal för viss tid som ingåtts i överensstämmelse med denna lag gäller dock även efter den 31 december 1996 till utgången av den överenskomna tiden.

Helsingfors den 15 juni 1994

Republikens President
MARTTI AHTISAARI

Arbetsminister *Ilkka Kanerva*

